

TUUTORISTA TUKI
Opiskelijatuutoritoimintasuunnitelma
Musiikki- ja Tanssiakatemiassa

Sari Anne Mokka-Karttunen

Kehittämishankeraportti
Toukokuu 2007

JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) MOKKILA-KARTTUNEN, Sari Anne	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 35	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi TUUTORISTA TUKI Opiskelijatuutoritoimintasuunnitelma Musiikki- ja Tanssiakatemiassa		
Koulutusohjelma Jyväskylän ammattikorkeakoulu, ammatillinen opettajakorkeakoulu, opinto-ohjaajan koulutus		
Työn ohjaaja(t) VIRTANEN, Riitta		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä Kehittämishankkeen tavoitteena oli suunnitella opiskelijatuutoritoimintaa Savonia-ammattikorkeakoulun Musiikki- ja Tanssiakatemiassa. Tutkimuskysymyksien avulla selvitettiin, miten opiskelijatuutoritoimintaa voidaan kehittää, ja miten opiskelijatuutoritoiminta saadaan tukemaan ohjaus- ja neuvontapalveluja ko. ammattikorkeakoulun yksikössä. Tuutoritoimintasuunnitelmassa on otettu huomioon Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaus- ja neuvontasuunnitelma, jota tuutoritoiminta vahvistaa. Opiskelijatuutorointi on vapaaehtoista toimintaa, jossa opinnoissaan pidemmällä olevat opiskelijat tukevat ja ohjaavat nuorempia opiskelijoita opintojen eri vaiheissa. Tuutoritoiminnalla lisätään opiskelijoiden viihtyvyyttä, tuetaan integroitumista korkeakoulu yhteisöön sekä edesautetaan sitoutumista opiskeluun. Tuutorit toimivat yhteistyössä muun ohjausta antavan henkilöstön kanssa. Tuutoreiden koulutuksesta vastaavat pääasiassa opiskelijakunta SAVOTTA ry sekä koulutusyksikön opinto-ohjaajat yhdessä opettajatuutorien kanssa. Kehittämishanke sisältää myös tuutorikoulutuksen suunnitelman. Kehittämishankkeessa määriteltiin käytetyt käsitteet, kuten ohjaus, tuutorointi, opettaja- ja opiskelijatuutori sekä alumni. Lisäksi kuvattiin tuutoroinnin ja ohjauksen toteutukseen vaikuttavia tekijöitä. Tuutorointi on esitelty prosessikuvauksena, jossa näkyvät tavoitteet, toiminta- ja menettelytavat, ohjeet ja dokumentit, toimijat ja aikataulut. Tuutorikoulutuksen suunnitelman sisällöt ja pääpiirteiset aikataulut esiteltiin opiskelijatuutorikoulutuksen vuosikellossa. TUUTORISTA TUKI opiskelijatuutoritoiminta- ja koulutussuunnitelmaa käytetään Musiikki- ja Tanssiakatemiassa syksystä 2007 alkaen. Toimiva ja monipuolinen tuutorointi vaatii jatkuvaa arviointia ja kehittämistä. Toiminnasta kerätään vuosittain palautetta sekä opiskelijoilta että tuutoreilta. Palautteen perusteella tehdään käytössä olevaan suunnitelmaan tarvittavia muutoksia.		
Avainsanat (asiasanat) Opiskelijatuutori, opettajatuutori, ohjaus		
Muut tiedot		

Author(s) MOKKILA-KARTTUNEN, Sari Anne	Type of Publication Development project report	
	Pages 35	Language English
	Confidential ☐ Until _____	
Title TUUTORISTA TUKI – plan for student tutoring in Kuopio Academy of Music and Dance		
Degree Programme Jyväskylä University of Applied Sciences, Teacher Education College, Student counsellor education		
Tutor(s) VIRTANEN, Riitta		
Assigned by		
Abstract <p>The aim of the development project was to organise student tutoring in Kuopio Academy of Music and Dance which is a part of Savonia University of Applied Sciences. Questionnaires helped us to find out how the student tutoring can be planned and in which way student tutoring can support the plan of counselling at our university of applied sciences. The plan for student tutoring includes the plan of counselling.</p> <p>Student tutoring, where advanced students support and tutor younger students, is completely voluntary. Tutoring is considered to enhance students' satisfaction, to support integration to the university and promote commitment to the studying. The tutors cooperate with other counselling staff. The student society SAVOTTA ry is mainly in charge of training of the tutors with the help of university's student counsellors and tutoring teachers. The development project includes also the plan of tutor training.</p> <p>The concepts of counselling, tutoring, teacher and student tutors and alumni were defined for the development project. In addition, the factors affecting tutoring and counselling were described. Tutoring is introduced as a process description showing the goals, procedures and methods, instructions and documents, people and schedules. The contents and main schedules of the plan for tutor training were introduced in the timetable of student tutoring.</p> <p>TUUTORISTA TUKI – plan for student tutoring and training will be applied in the Academy of Music and Dance from the autumn of 2007 onwards. Well functioning and versatile tutoring needs constant evaluation and developing. In order to help that, feed back from both students and tutors will be collected every year, and if necessary, the plan will be altered accordingly.</p>		
Keywords student tutor, tutoring teacher, counselling		
Miscellaneous		

Sisältö

1 JOHDANTO	3
2 OHJAUS, TUUTOROINTI JA TUKIHENKILÖT	5
2.1 Ohjaus	5
2.2 Opinto-ohjaaja	7
2.3 Tuutori ja tuutorointi	7
2.4 Opiskelijatuutori	8
2.5 Alumni	9
2.6 Opettajatuutori	10
3 OHJAUS- JA NEUVONTAPALVELUT SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULUSSA	11
3.1 Ohjaus- ja neuvontapalvelut Savoniassa	12
3.2 Ohjaus- ja neuvontapalvelut Musiikki- ja Tanssiakatemiassa (MusiTa).....	13
4 NYKYINEN OPISKELIJATUUTORITOIMINTA MUSIIKKI- JA TANSSIAKATEMIASSA	14
5 TUTKIMUS JA TOTEUTUS	16
5.1 Tutkimuskysymykset ja tavoitteet	16
5.2 Kehittämishankkeen tausta ja toteutus	16
6 TUUTORITOIMINNAN SUUNNITELMA.....	18
6.1 Tuutoritoiminta ennen opintojen alkua.....	18
6.2 Tuutoritoiminta opiskeluprosessin alkuvaiheessa	19
6.3 Tuutoritoiminta opiskeluprosessin edetessä	20
6.4 Tuutoritoiminta opintojen päättö- ja siirtymävaiheessa	20
7 TUUTORIKOULUTUKSEN SUUNNITELMA	21
8 POHDINTA.....	24
LÄHTEET	27
LIITTEET	29

Liite 1: Opiskelijatuutorien tehtävät MusiTassa.....	29
Liite 2: Toimijoiden prosessikuvaus.....	31
Liite 3: Tuutoroinnin vuosikello.....	33
Liite 4: Opiskelijatuutorikoulutuksen vuosikello	35

1 JOHDANTO

”Saanhan kulkea kanssasi osan matkaa?”

Tämän kehittämishankkeen tavoitteena on kartoittaa ja suunnitella Savonia - ammattikorkeakoulun Musiikki- ja Tanssiakatemia opiskelijatuutoritoimintaa. Tavoitteena on laatia opiskelijatuutoritoimintasuunnitelma, joka sisältää myös opiskelijatuutorikoulutuksen rungon ja pääpiirteisen aikataulutuksen. Työ on rajattu koskemaan vain opiskelijatuutoritoimintaa. Ohjausuudistuksella ja toiminnan monipuolistamisella kehitetään ohjausta ja yleisiä toimintatapoja. Suunnitelman tavoitteena on, että opiskelijatuutoripalveluja tarjotaan myös opintojen edetessä sekä päättö- että siirtymävaiheessa.

Opiskelijatuutoritoiminnan laajentamisella on selvä tilaus Musiikki- ja Tanssiakateemiassa. Yhteiskunnan asettamat haasteet oppilaitoksen olemassaolosta, kilpailu opiskelijoista ja opiskelijamäärän alentamisesta ovat selkeitä merkkejä toiminnan tehostamiselle. Opiskelijarekrytointi ja opinto-ohjaus on otettu vastaan haasteena ja mahdollisuutena. Haasteisiin pyritään vastaamaan ohjaustoimintaa monipuolistamalla ja kehittämällä. Samoilla keinoilla parannetaan opiskelijoiden viihtyvyyttä, jaksamista ja oman paikan löytämistä oppilaitoksesta.

Ammattikorkeakoulujen opintojen ohjauksen kehittämissuunnitelmassa on määritelty vertaisohjauksen laadunarviointikriteerit. Toimintaa on määritelty erilaisilla vaatimustasoilla: minimitaso, normaalitaso, kattava taso ja laaja taso. Laatujen määrittelyssä on selvästi nähtävissä looginen kehityssuunta. Minimitason vähäisestä ja vain vuoden kestävästä vertaisohjauksesta pyritään laajentamaan koko opintojen ajan toimivaan, hyvin kehittyneeseen ohjaukseen. Silloin vertaisohjaus tukee sekä toimintaan osallistuvien että sen kohteena olevien opiskelijoiden opintojen edistymistä, ammatillista kasvua, urasuunnittelua, valmistumista ja siirtymistä työelämään. (Kallinen, Kerbs & Nurmi 2006, 57-58.)

Musiikki- ja Tanssiakatemiassa tarjotaan pääasiassa henkilökohtaista ja suurryhmäohjausta. Se kattaa kaikki opintopolun vaiheet. Sen lisäksi oppilaitoksessamme on käytössä pienimuotoisesti opiskelijatuutoritoimintaa, joka keskittyy vain uusien opiskelijoiden ohjaamiseen opintojen alussa. Opiskelijamäärän kasvaessa pienryhmä- ja vertaisohjauksen tarve on kasvanut voimakkaasti opintojen edetessä ja päättövaiheessa. Samoin henkisen väsymisen ja syrjäytymisen estäminen ovat osoittautuneet suuriksi haasteiksi. Joten on erittäin ajankohtaista ja hyödyllistä nostaa vertaisohjauspalvelut kattavalle tai jopa laajalle tasolle.

Opiskelijatuutoritoiminta on edelleen liian irrallaan ohjaus- ja neuvontapalvelujärjestelmästä. Tuutoroinnin tuomaa hyötyä ei ole vielä pystytty maksimoimaan ohjauspalveluissa. Siihen saattaa olla syynä toiminnan tavoitteiden puutteellinen määrittely sekä toiminnan suunnittelemattomuus ja epämääräisyys. Tuutoreiden koulutuksesta ja ohjeistuksesta vastaavat opinto-ohjaajat, opettajatuutorit ja ammattikorkeakoulun opiskelijakunta. Ammattikorkeakoulun ohjaus- ja neuvontapalveluorganisaation ja oppilaskunnan välinen työjako ei ole selkeä. Toimiva opiskelijatuutoritoiminta edellyttää kaikkien osapuolien hyväksyntää, luottamusta ja tukea. Siten se saadaan merkittäväksi osaksi kokonaisvaltaista ohjausta.

Musiikki- ja Tanssiakatemian tuutoritoiminnan lähtökohtana ja teoreettisena periaatteena ovat Savonia-ammattikorkeakoulun opinto-ohjaussuunnitelma sekä neuvonta- ja ohjauspalvelujen suunnitelma. Lisäksi käytössäni on aikaisempia tutkimuksia, kirjallisuutta sekä muiden ammattikorkeakoulujen käyttämää tuutorikoulutusmateriaalia. Kehittämishanke sisältää teoreettisen osuuden, jossa määritellään työssä käytettävät termit: ohjaus, tuutori, tuutorointi, opinto-ohjaaja, opiskelijatuutori, alumni ja opettajatuutori. Metodiluvussa selvitetään suunnitelman taustaa, ohjauksen ja tuutoritoiminnan nykytilaa ja sen kehittämistarpeita.

Jo nykyisellä opiskelijatuutoritoiminnalla on nähty olevan positiivinen vaikutus opiskelijoiden keskuudessa. Onnistuneen tuutoroinnin näkyvimpinä vaikutuksina voidaan pitää opiskelijoiden aktivoitumista, sitoutumista opiskeluun, viihtymistä oppilaitoksessa, keskeyttämisprosentin laskeminen sekä syrjäytymisen estäminen. Tuutoritoiminta on luonnollinen osa toimivaa opinto-ohjausta. Ohjauspalvelujen laajentaminen kehittää ja edistää

oppilaitoksen toimintaa, haluttavuutta ja kilpailukykyä itäsuomalaisessa ammattikorkeakoulujärjestelmässä.

2 OHJAUS, TUUTOROINTI JA TUKIHENKILÖT

*Te voitte antaa heille rakkautta,
mutta ette ajatuksianne.
Sillä he ajattelevat itse.
Te voitte antaa kodin heidän ruumiilleen,
mutta ette heidän sieluilleen,
sillä heidän sielunsa
asuvat huomispäivän taloissa,
joihin te ette voi jalallanne astua,
ette edes unissanne.
Te voitte pyrkiä olemaan heidän kaltaisiaan,
mutta älkää yrittäkö tehdä heistä itsenne kaltaisia.
Sillä elämä ei kulje takaperin
eikä jää kiinni eiliseen.*

*Te olette jouset,
joista teidän lapsenne sinkoutuvat
kuin elävät nuolet.
Jousimies näkee maalin ikuisuuden polulla,
ja Hän taivuttaa teidät voimallaan,
että hänen nuolensa lentäisivät väkevinä ja kauas.
Kahlil Gibran (suom. Risto Ahti)*

2.1 Ohjaus

Sana *ohjaus* käsitteenä on monimerkityksellinen ja monitahoinen. Lerkkasen (2006) mukaan ohjaus tukee opiskelijaa todellisuutensa ja tulevaisuutensa jäsentämisessä siten, että opiskelija kokee ohjausprosessin aikana voimaantumista. Ohjauksen tavoitteena on opiskelijan hyvinvoinnin lisääminen. (Lerkkänen 2006.) Voimaantumisen avulla ohjattava itse kykenee

saavuttamaan vahvan sisäisen voimantunteen eli hän luo itse voimaa itselleen (Isokorpi 2006, 69). Ohjaus on ajan, huomion ja kunnioituksen antamista opiskelijalle kaikissa opiskeluun liittyvissä asioissa (Nurmi 2006).

Jokainen ohjaaja määrittelee oman ohjauksikäsitteensä käyttämänsä ohjausteorian mukaan. Tärkeintä on löytää toimiva vuorovaikutussuhde ohjaajan ja ohjattavan välille. Sanaan ohjaus kytketään helposti muita laajoja sisältöjä, kuten tiedottaminen ja neuvonta. Rajan vetäminen ohjauksen ja muun neuvonnan välillä on vaikeaa. Usein ohjaus mielletään vain henkilökohtaiseksi ohjaukseksi tai luokkatunneiksi ja samalla unohdetaan pienryhmä- ja omaehtoisen ohjauksen merkitys (Lerikkanen 2006). Siksi onkin tärkeää, että sana ohjaus määritellään mahdollisimman tarkasti. Ohjaus on eräänlainen työmenetelmä ja pitkäaikainen prosessi. Se voidaan nähdä toimenpiteiden, prosessien ja vuorovaikutustilanteiden koosteena, jonka myötä itse kukin saa tarvitessaan tukea valintoihin, päätöksiin ja tulevaisuutta koskeviin ratkaisuihin. Prosessin aikana opiskelija oppii arvioimaan ja kehittämään omia vahvuuksiaan uudessa toimintaympäristössä. (Nurmi 2006.) Ohjauksen avulla autetaan opiskelijaa saattamaan opinnot loppuun normiajassa, estämään keskeyttämiset sekä syrjäytyminen. Näin ohjaus on opiskelijoiden tarpeista lähtevää, ammatillisen kasvun ja elämänhallinnan tukemista. Ohjauksen katsotaan toimivan silloin, kun ohjattava saadaan pohtimaan, toimimaan itseohjautuvasti, auttamaan itseään ja ohjaamaan omaa elämäänsä (Pekkala 2006, 7).

Ammattikorkeakoululainsäädännössä ei ole määritelty opintojen ohjausta opiskelijoiden eikä opettajien näkökulmasta. Sitä voidaan tarkastella hyvin vapaasti ja monimuotoisesti. Yleisesti kuitenkin ajatellaan, että ammattikorkeakouluopetuksen ja –ohjauksen tavoitteena on saada oppija löytämään hyviä menetelmiä oppimiseen liittyvien ongelmien ja haasteiden ratkaisemiseksi (Pekkala 2006, 8). Laadukkaan ohjauksen toteuttaminen edellyttää, että ohjaus nähdään oleellisena osana koulutusprosessia ja se on yhteisvastuullista toimintaa. Opiskelija tulee huomioida kokonaisvaltaisena yksilönä. Hänellä tulee olla mahdollisuus ohjaukseen koko opintojen ajan. Ohjauksen tulisi olla kaikkien tehtävä, josta kerätään palautetta säännöllisesti. Palautteista saatua tietoa käytetään ohjaustoiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä. (Varjonen 2006, 45.)

2.2 Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaaja on ohjausosalalle koulutuksen saanut opettaja, joka toimii yhdessä opettaja- ja opiskelijatuutorien ja opettajien kanssa. Opinto-ohjaajia on yleensä yksi koulutusyksikköä kohden. (Härkönen 2003, 85.) Merkittävin ero opinto-ohjaajan ja tuutorin välillä on se, että opinto-ohjaaja ohjaa opintoja, tuutori opiskelijaa.

Opinto-ohjaaja toimii koulutusyksikössään ohjauksen ja koulutuksen asiantuntijana ja vastaa ohjaus- ja neuvontapalvelujen koordinoinnista yksikössä. Opinto-ohjaajana toimivilla on oltava riittävä ohjausalan koulutus, ohjaustaidot ja motivaatio toimia ohjaajana. (Halonen 2006, 10.) Opinto-ohjaaja auttaa opiskelijaa suunnittelemaan oman opinto-ohjelmansa, tukee häntä opiskelun eri vaiheissa sekä kehittää opiskelijan valmiuksia tehdä koulutusta ja elämäntulkua koskevia suunnitelmia ja valintoja. Opinto-ohjaaja ei opeta ohjattavaansa, vaan antaa hänelle tilaisuuden tutkia tilannetta ja mahdollisuuksia nähdä asioita eri tavalla. Ohjaaja on ohjattavan palveluksessa ja antaa hänelle aikaansa ja huomiota. Ohjaus voi tapahtua tiedottamisena ja neuvontana ryhmä- ja henkilökohtaisena ohjauksena kasvotusten, puhelimesta tai sähköpostitse. Henkilökohtaisen ohjauksen kulttuurista tulisi pyrkiä enemmän tavoitteellisen ryhmäohjauksen suuntaan ja vertaisohjauksen tehostamiseen (Varjonen 2006, 47).

2.3 Tuutori ja tuutorointi

Sana *tutor* tulee latinankielestä ja tarkoittaa holhoojaa. Englannin kielessä tutor tarkoittaa opiskelijaryhmän opintojen ohjaajaa ja käytöksen valvojaa. (Facta (osa17) 2001, 194.) Tuutori-käsitettä pidetään yläkäsitteenä ammattihenkilöstä, joka toimii avoimessa oppimisympäristössä ja auttaa oppijaa hankkimaan itsenäisessä oppimisessa tarvittavia taitoja ja strategioita (Tuupanen & Pasanen 2006, 54). Tässä kehittämishankkeessa tuutorilla tarkoitetaan opiskelijaa, joka neuvoo ja ohjaa toisia opiskelijoita.

Tuutorointi mielletään tuutorin ja opiskelijan väliseksi ihmissuhteeksi ja sen kehittämiseksi. Tuutoroinnilla tarkoitetaan ohjausta, jolla edistetään oppimista ja opiskelijan itsenäistä

oppimisprosessin hallintaa sekä autetaan häntä saavuttamaan omia päämääriään ja integroitumaan opiskeluyhteisönsä (Tenhula & Pudas 1994, 17). Ydinajatuksena on opiskelijoiden toisilleen antama tuki ja apu opiskelussa ja oppimisessa (Kallinen, Kerbs & Nurmi 2006, 9). Lähtökohtana ovat opiskelijoiden asettamat tarpeet, kaikkien osapuolien näkyväksi ja kuulluksi tuleminen, ihmisen kunnioittaminen. Toiminnan tavoitteena on auttaa uutta opiskelijaa tutustumaan uuteen opiskeluympäristöön ja pääsemään alkuun opinnoissa. Kannustaminen ja hyvän ilmapiirin luominen tapahtuu useimmiten muun toiminnan sivutuotteena. Prosessiin liittyvät osallistuvuus sekä aktiivinen ja keskittyvä kuunteleminen.

Tuutorointi on osa opintojen ohjauksen prosessia erityisesti opiskelijapolun alkuvaiheessa. Tuutorit toimivat yhteistyössä opiskelijoiden ohjauksesta vastaavan henkilöstön kanssa tuoden opiskelijoille opiskelijan näkökulmaa ammattikorkeakouluopiskeluun, opiskeluyksikköön ja sen käytäntöihin sekä opiskelijaelämään.

Opiskelijatuutoritoiminnalla lisätään opiskelijoiden viihtyvyyttä, tuetaan integroitumista korkeakouluyhteisöön ja sitoutumista opiskeluun. Sillä ei ole pelkästään yksilöön kohdistuvia vaikutuksia, vaan sen avulla voidaan parantaa koko yhteisön toimivuutta (Tenhula & Pudas 1994, 18). Opiskelijatuutoritoiminta perustuu vapaaehtoistyöhön. Tuutorit saavat työskentelystään opintopisteitä vapaasti valittaviin opintoihin.

2.4 Opiskelijatuutori

Opiskelijatuutori on koulutuksen saanut, vapaaehtoiseksi vertaisohjaajaksi ryhtynyt vanhempi opiskelija, joka perehdyttää uusia opiskelijoita oppimisympäristöön, opiskeluun ja oppimiseen. Hän edistää opiskelumuonteista ilmapiiriä ja osallistuu oman koulutusohjelmansa opiskelijarekrytointiin ja markkinointiin. (Halonen 2006, 10-11.) Hänellä on vanhempana opiskelijana oman kokemuksen perusteella sellaista osaamista ja tietoa, mitä uudet ja alemmalla vuosikurssilla olevat opiskelijat tarvitsevat. Opiskelijatuutorit pyrkivät tukemaan opiskelijoita pääasiassa opintoihin liittyvissä asioissa, mutta myös sosiaalisissa suhteissa. Tuutori on opiskelun ja opiskelijaelämän asiantuntija ja uuden opiskelijan ystävä. Hän

vapaaehtoisesti osallistuu opiskelijoiden ohjaamiseen opintielle ja opintiellä. (Härkönen 2003, 8.)

Opiskelijatuutori on henkilö, jolla on halu neuvoa ja ohjata muita opiskelijoita sekä kyky sitoutua tuutoritoimintaan. Tuutorit eivät ole auktoriteettiasemassa suhteessa ohjattaviin opiskelijoihin, vaan heillä on opiskelusta oma henkilökohtainen kokemus ja tieto, jota he välittävät ohjattavilleen. Tuutorien ohjaus on suunnitelmallista ja määrätietoista toimintaa. He pyrkivät tukemaan opiskelijoita niin persoonallisessa kuin opiskeluun liittyvässä kehityksessä. Tuutorointi perustuu tasavertaiseen yhteistyösuhteeseen ja molemminpuoliseen luottamukseen.

Halutessaan opiskelijatuutori voi kouluttautua kansainvälisten opiskelijoiden ohjaajaksi eli kv-tuutoriksi. Kv-tuutoritoiminnalla tuetaan vaihto-opiskelijoiden viihtyvyyttä, sopeutumista erilaiseen oppimisympäristöön ja suomalaiseen kulttuuriin. Kv-tuutori tuo vaihto-opiskelijoille opiskelijan näkökulmia ammattikorkeakouluun, opiskeluyksikön käytäntöihin sekä opiskelijaelämään. Kv-tuutori on usein ulkomaalaisen ensimmäinen ystävä vieraassa maassa. Ohjatessaan vaihto-opiskelijoita kv-tuutori oppii monikulttuurista toimintaa.

2.5 Alumni

Sana *alumni* tulee latinankielestä ja tarkoittaa kasvattia ja suojattia (Härkönen 2003, 82). Hän on samasta ammattikorkeakoulusta valmistunut osaaja, joka toimii tärkeänä linkkinä työelämän ja ammattikorkeakoulun välillä (Halonen 2006, 11).

Alumnitoiminnan tavoitteena on muodostaa ammattikorkeakoulun ja alumnien välille molempia osapuolia hyödyttävä vuorovaikutussuhde. Päämääränä on luoda toimiva alumniverkosto kehittämään ja tukemaan ohjaus- ja neuvontapalveluiden osa-alueita ja markkinointia. Sen kautta saatua tietoa voidaan hyödyntää ohjauksessa opiskelijan polun eri vaiheissa. (Halonen 2006, 11.) Näin alumnit osallistuvat yhteistyössä koulun kanssa uusien opiskelijoiden ammatti-identiteetin rakentamiseen. He voivat osallistua opiskelijoiden

ammattillisen kasvun tukemiseen esimerkiksi luennoimalla ja kertomalla omasta työstään, osallistumalla vaikkapa koulutuksen suunnitteluun sekä tarjoamalla harjoittelupaikkoja.

Alumnit voivat päivittää omia tietotaitojaan ammattikorkeakoulun luentoihin osallistumalla. He voivat laajentaa omaa suhdeverkostoaan tutustumalla muiden alumnien yrityksiin ja palvelutoimintaan.

2.6 Opettajatuutori

Opettajatuutori on koulutuksen saanut opettaja, joka ohjaa opiskelijan opiskelu- ja urasuunnittelua ja sen toteutumista yhdessä opinto-ohjaajien kanssa (Halonen 2006, 10). Opettajatuutoroinnilla tarkoitetaan kaikkea sitä opettajan ja opiskelijan välistä vuorovaikutusta, joka tukee oppimisprosessin laadukasta toteutumista ja edistää opiskelijan sitoutumista opintoihinsa ja ammatilliseen kehittymiseen sekä työelämään suuntautumista (Savonia-ammattikorkeakoulun neuvonta- ja ohjauspalvelusuunnitelma 2007, 6). Opettajatuutorin kanssa opiskelija voi arvioida opintojensa kulkua ja ammatillista kasvuaan (Härkönen 2003, 84). Opettajatuutori lisää opiskelijan turvallisuuden tunnetta ja kokemusta siitä, että hänestä ja hänen opinnoistaan välitetään. Tällöin hän kokee kuuluvansa opiskeluyhteisöönsä, mikä osaltaan lisää opiskelijan sitoutumista yhteisiin sääntöihin ja tavoitteisiin. (Ylä-Soininmäki 2006, 81.)

Opettajatuutorin rooli on aina aktiivinen. Ohjaus voidaan toteuttaa kahdenkeskisenä keskusteluna, ryhmäohjauksena tai etäohjauksena. (Kallinen, Kerbs & Nurmi 2006, 16.) Opettajatuutori ohjaa opiskelijan oppimista ja opiskeluprosessia ottamalla huomioon kunkin opiskelijan yksilölliset lähtökohdat ja tarpeet (Härkönen 2003, 13). Opettajatuutori ohjaa opiskelijaa, opinto-ohjaaja opintoja.

Keskeisimpiä opettajatuutorin tehtäviä ovat 1) opiskelijoiden ammatillisen kasvun tukeminen ja uraohjaus, 2) opintojen edistäminen ja opiskelun tukeminen sekä 3) opiskeluun liittyvät toimintatavat ja tiedottaminen. Opettajatuutorin toiminta on kokonaisvaltainen ja suunnitelmallinen ohjausprosessi. Ammatillisen kasvun ja uraohjauksen keskeisimpiä

ohjausalueita ovat henkilökohtaisten opintosuunnitelmien (HOPS) laatiminen, työuran kannalta harkittujen opintovalintojen tekeminen ja harjoitteluohjaus. Opintojen tukemisessa tyypillisimpiä ohjausasioita ovat itseohjautuvuuteen tukeminen, opiskelu- ja oppimismenetelmien hallinta sekä kokemusten jakaminen. Opettajatuutorit tiedottavat mm. opiskeluun liittyvistä aikatauluista ja yhteystiedoista. (Kallinen, Kerbs & Nurmi 2006, 16-17.)

Opettajatuutorointia voi tapahtua monin eri muodoin: lähiopetuksena erikokoisille ryhmille tai yksilöohjauksena, etäohjauksena keskustelualustalla sekä sähköpostilla ja puhelimella. Toivottavaa on, että opettajatuutori ohjaa opiskelijaa koko hänen opiskelujensa ajan. Tuutorilla voi olla erityinen asema opiskelijan elämässä: hän voi olla opiskelijalle turvallinen aikuinen ja lähimmäinen.

3 OHJAUS- JA NEUVONTAPALVELUT SAVONIA- AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Savonia-ammattikorkeakoulu on yksi Suomen suurimmista ja monipuolisimmista ammattikorkeakouluista. Opiskelijoita on yhteensä noin 6000. Ammattikorkeakoulu järjestää opetusta kolmella paikkakunnalla: Kuopiossa, Iisalmessa ja Varkaudessa.

Musiikki- ja Tanssiakatemia on Kuopiossa sijaitseva kulttuurin tulosalueen yksikkö. Toimintansa nykyisessä muodossaan yksikkö aloitti vuonna 1999. Opiskelijoita on yhteensä noin 200. Musiikin koulutusohjelman 270 opintopisteen (4,5 vuotta) laajuiset opinnot johtavat musiikkipedagogin (AMK) tutkintoon. Koulutusohjelma sisältää musiikin opettajan ja musiikkioppilaitoksen opettajan suuntautumisvaihtoehdot niin klassisen musiikin kuin

pop/jazzmusiikin painotusaloilla. Tanssinopettajan koulutusohjelman 240 opintopisteen (4 vuotta) laajuiset opinnot johtavat tanssinopettajan (AMK) tutkintoon.

Suuntautumisvaihtoehtoina ovat klassisen baletin opettaja ja tanssikasvatus, jonka pääaineena on nyky- ja jazztanssi.

3.1 Ohjaus- ja neuvontapalvelut Savoniassa

Savonia-ammattikorkeakoulun neuvonta- ja ohjauspalvelusuunnitelman mukaan opiskelijan tulee saada neuvontaa ja ohjausta opiskeluunsa, urasuunnitteluunsa ja elämänhallintaansa liittyviin kysymyksiin (Paldanius 2005, 2). Ohjaus- ja neuvontapalvelut toteutetaan opiskelijälähtöisesti opinto-ohjaaja ja opettajatuutori perustaisesti kunkin tulosalueen oman tarkennetun suunnitelman mukaan. Opintojen ohjauksella tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla systemaattisesti tuetaan ja kannustetaan opiskelijaa kehittymään alansa asiantuntijaksi opiskelijan yksilöllisten ohjaustarpeiden mukaisesti. (Halonen 2006, 9.) Ohjaus- ja neuvontapalvelujen toimintamatriisissa esitellään kaikki palvelut ja vastuuhenkilöt sekä tiedot, mistä palveluja saa koko opintopolun ajan (Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaus- ja neuvontapalvelujen toimintamatriisi henkilöstölle 2007).

Lisäksi ura- ja rekrytointipalvelut ovat olennainen osa Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ohjausjärjestelmää. Ura- ja rekrytointiohjauksella tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla edistetään alan valintaa, työelämävalmiuksien kehittymistä ja työllistymisen edistymistä. Ura- ja rekrytointiohjaajat tekevät yhteistyötä muiden ohjausjärjestelmän toimijoiden kanssa. Ammattikorkeakoulun sisäiseen yhteistyöverkoston kuuluvat kaikki opinto-ohjaajat, opettajatuutorit, opiskelijatuutorit, harjoittelusta, opinnäytteistä ja kansainvälisestä toiminnasta vastaavat henkilöt sekä opintotoimistojen ja kirjastojen henkilöstö, koulutuspäälliköt ja tulosaluejohtajat. (Savonia-ammattikorkeakoulun ura- ja rekrytointipalvelujen minimitasokuvaukset 2006, 1-7.)

Ohjauspalveluihin kuuluvat luonnollisesti myös kaikki neuvontapalvelut. Neuvontapalveluilla tarkoitetaan tiedottamiseen, opiskelijavalintaan, opintosuoritusten rekisteröintiin ja seurantaan

sekä opintotukeen liittyviä tehtäviä. Tätä ohjausta antavat pääasiassa haku- ja opintotoimistot. (Savonia-ammattikorkeakoulun ura- ja rekrytointipalvelujen minimitasokuvaukset 2006, 6.)

3.2 Ohjaus- ja neuvontapalvelut Musiikki- ja Tanssiakatemiassa (MusiTa)

Musiikki- ja Tanssiakatemiassa ohjausta ja neuvontaa annetaan Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaus- ja neuvontapalvelusuunnitelman ohjeistuksen mukaan. Palvelut toteutetaan opiskelijakeskeisesti, jossa lähtökohtana ovat opiskelijoiden erilaiset oppimistarpeet. Musiikki- ja Tanssiakatemiassa arvostetaan erityisesti opinto-ohjausta. Siihen on resursoitu hyvin. Opinto-ohjausta antavat tanssikoulutuksessa linjavastaava, lehtori Eeri Mäki-Tähkänen, pop/jazz-koulutuksessa linjavastaava, yliopettaja Mikko Toivanen ja klassisen musiikin koulutuksessa linjavastaava, lehtori Sari Mokka-Karttunen.

Musiikki- ja Tanssiakatemiassa opiskelija nähdään humanistisen ihmiskäsityksen ja konstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaan aktiivisena tiedon hankkijana. Hänelle annetaan oikeus valintoihin, mutta hänelle tarjotaan myös tukea valintojen tekemiseen ja opintojen joustavaan suorittamiseen. Opiskelijaa ohjataan itseohjautuvuuteen ja omaehtoiseen toimintaan. Ohjauksen lähtökohtana on opiskelijan oma vastuu opinnoista. Opintojen ohjaus tukee orientoitumista ja sitoutumista opiskeluun, ammattitaidon kehittämistä, opintojen etenemistä ja työelämään siirtymistä. Opiskelijaa rohkaistaan löytämään omaan opiskeluunsa ja elämäntilanteeseensa sopivia ratkaisuja. Opiskelijan halutaan kokevan voimaantumista saadessaan ohjausta. Voimaantumisella tarkoitetaan asioiden selkiytymistä ja hahmottamista paremmin ohjauksen jälkeen.

Opinto-ohjaajien lisäksi ura- ja rekrytointiohjauksesta vastaavat yliopettaja Mikko Toivanen, lehtori Anneli Korhonen ja päätoiminen tuntiopettaja Paula Nurmi. Urasuunnittelun tavoitteena on opiskelijan henkilökohtaisen opiskelu- ja urasuunnitelman toteutumisen ja työllistymisen tukeminen.

Musiikki- ja Tanssiakatemiassa eniten neuvontapalveluja, jotka koskevat tiedottamista, opiskelijavalintoja, opintosuorituksia, rekisteröintiä, opintojen seuranta tai opintotukea, antavat opintosihteeri Tanja Kiljunen, hallintosihteeri Kirsi Lipponen, koulutussuunnittelija Mari Miettinen ja koulutuspäällikkö Rauno Tikkanen. Vastuualueet löytyvät päivitetystä matriisista (Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaus- ja neuvontapalvelujen toimintamatriisi henkilöstölle 2007).

4 NYKYINEN

OPIKELIJATUUTORITOIMINTA

MUSIIKKI- JA TANSSIAKATEMIASSA

”Jää hyvästi, kettu sanoi.

Nyt saat salaisuuteni.

Se on hyvin yksinkertainen:

Ainoastaan sydämellään näkee hyvin.

Tärkeimpiä asioita ei näe silmillä.”

Antoine de Saint-Exupéry (suom. Irma Packalén)

Musiikki- ja Tanssiakatemiassa on ollut pienimuotoista opiskelijatuutoritoimintaa viiden vuoden ajan. Tuutoritoimintamme on ns. minimitasolla. Joten toiminta on kehittymätöntä eikä se kata koko opiskelijan polkua, vaan keskittyy opintojen alkuun. Myös toiminnan kirjaaminen on vaillinaista. (Kallinen, Kerbs & Nurmi 2006, 57.) Suurimpana puutteena yksikössämme on toimivan opiskelijatuutoritoimintasuunnitelman puuttuminen. Yksikön oma koulutus on tapahtunut tähän asti satunnaisesti sekä ohjaajien oman suunnitelman mukaisesti.

Lisäksi puutteena voi pitää toiminnan lyhykestoisuuden. Tavallisimmin opiskelijatuutorit toimivat tehtävässään vain vuoden.

Tuutoreiden koulutuksessa on ilmennyt kehittämistarpeita, joita selvitetään tarkemmin seuraavassa luvussa 5.2. Pääsääntöisesti opiskelijatuutoreiden koulutuksesta ovat vastanneet Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta SAVOTTA ry ja koulutusyksikön opinto-ohjaajat ja opettajatuutorit. Yhteiseen tuutorikoulutukseen opinto-ohjaajat ja opettajatuutorit valitsevat koulutettavat opiskelijatuutorit haun perusteella. Opiskelijakunnalla on ns. tuutorijaosto, joka suunnittelee yhteisen koulutusjakson sisällön ja rakenteen. Kukin yksikkö vastaa omien koulutustensa sisällöistä.

Nykyisin tuutorikoulutus on jaettu neljään osaan. Opiskelijakunta toteuttaa ensimmäinen osan helmi-maaliskuulla. Tämän jälkeen on koulutusyksiköt järjestävät omat koulutukset sekä keväällä että syksyllä. Syksyllä jatkuu opiskelijakunnan toteuttama koulutuksen neljäs vaihe loka-marraskuulla. Tuutorit pitävät päiväkirjaa toiminnastaan ja kokoavat tiedot ns. tuutoripassiin.

Musiikki- ja Tanssiakatemiassa yksikön omasta koulutuksesta ovat vastanneet Paula Niemi ja Sari Morkila-Karttunen. Opiskelijatuutoritoimintaan on saatu mukaan aktiivisia, esimerkillisiä opiskelijoita musiikin ja tanssin suuntautumisvaihtoehtoista. Tällä hetkellä opiskelijatuutoritoiminta keskittyy lähinnä vain uusien opiskelijoiden orientoitumisjaksoon, markkinointiin ja erilaisten messujen ja vierailujen järjestämiseen. Toimintaa on tarpeen monipuolistaa ja laajentaa niin, että se tulisi olemaan osa monipuolista oppilaitoksen tarjoamaa ohjaustoimintaa.

5 TUTKIMUS JA TOTEUTUS

5.1 Tutkimuskysymykset ja tavoitteet

Tämän kehittämishankkeen tarkoituksena oli selvittää

1. Miten opiskelijatuutoritoimintaa voidaan kehittää Musiikki- ja Tanssiakatemiassa?
2. Miten opiskelijatuutoritoiminta saadaan tukemaan ohjaus- ja neuvontapalveluja Musiikki- ja Tanssiakatemiassa?

Kehittämishankkeen tavoitteena oli suunnitella

1. opiskelijatuutorisuunnitelma Musiikki- ja Tanssiakatemian käyttöön.
2. opiskelijatuutorikoulutussuunnitelma sisältöineen.

5.2 Kehittämishankkeen tausta ja toteutus

Kehittämishankkeen taustaksi selvitettiin yleisesti Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaus- ja neuvontapalveluja. Pääasiassa paneuduttiin Musiikki- ja Tanssiakatemian opiskelijatuutoritoimintaan. Kehittämisen kohteiksi nousivat opiskelijatuutoritoiminnan vähäisyys, selkeän suunnitelman puuttuminen, tuutorikoulutuksen epäsäännöllisyys, koulutussisältöjen puute sekä ohjausta antavien tahojen päällekkäiset toiminnot. Edellä lueteltujen puutteiden korjaamiseksi päätettiin laatia opiskelijatuutoritoimintasuunnitelma, joka sisältäisi myös opiskelijatuutorikoulutuksen rungon sisältöineen ja aikatauluineen sekä toimijoiden vastualueet.

Musiikki- ja Tanssiakatemian opiskelijatuutoritoiminta haluttiin nostaa minimitasolta joko laajalle tai kattavalle tasolle (Kallinen, Kerbs & Nurmi 2006, 57-58). Tavoitteena oli, että tuutorointipalveluja tarjotaan koko opiskelijan polun ajan. Samat opiskelijatuutorit olisivat toiminnassa mukana kahdesta kolmeen vuotta, jopa neljä vuotta. Toiminta opiskelun jälkeen

jatkuu alumnitoimintana. Tuutorien rooli tulee vaihtumaan oman osaamisen ja ammatillisen kasvun myötä. He ovat tukemassa opiskelijoiden opintojen edistymistä, ammatillista kasvua, urasuunnittelua, valmistumista ja siirtymistä työelämään. Tavoitteena on nimetä henkilö joka tulevaisuudessa koordinoi toimintaa.

Kehittämishankkeessa selvitettiin, miten opiskelijatuutoritoiminta voitaisiin saada paremmin toimivaksi ja opiskelijoita palvelevaksi. Hyvin suunnitellulla ja organisoidulla opiskelijatuutoritoiminnalla ja selkeillä tehtäväkuvauksilla haluttiin tuutoritoiminta osaksi toimivaa ja kehittyvää ohjaus- ja neuvontajärjestelmää.

Kehittämishankkeen pohjana oli Savonia-ammattikorkeakoulun nykyinen ohjaus- ja neuvontapalvelusuunnitelma. Hankkeen muuna aineistona käytettiin ammattikorkeakoulun toimintaan ja ohjaukseen liittyviä asiakirjoja, ohjeita, säädöksiä, toimintaohjeita, menettelytapoja sekä opiskelijatuutorointiin ja sen kehittämiseen liittyvää kirjallisuutta. Koulutussuunnitelman runkona toimi SAVOTTA ry:n tuutorikoulutuksen rakenne. Aineistoa käytiin läpi sisältöanalyttisesti. Sieltä nostettiin esille ne seikat, joissa koettiin eniten olevan puutteita ja kehitettävää. Kehittämishankkeen tekstiosassa, jossa avattiin käsitteitä, hyödynnettiin alan kirjallisuutta, asiakirja-aineistoja sekä opinto-ohjaajan koulutuksessa saatuja tietoja.

Hankkeen ensisijaisena tavoitteena oli kehittää Musiikki- ja Tanssiakatemia opiskelijatuutoritoimintaa korkeammalle tasolle sekä lisätä opinto-ohjaajien, opettaja- ja opiskelijatuutorien yhteistyötä. Oli merkittävää selvittää em. toimijoiden tehtävät ja vastualueet ja siten pyrkiä pois turhista päällekkäisistä toiminnoista.

Opiskelijatuutorisuunnitelma eteni vaiheittain. Kehittämishanketta esiteltiin nykyisille opiskelija- ja opettajatuutoreille. Suunnitelmaa muokattiin heiltä saatujen kommenttien ja ehdotusten perusteella. Tarkoituksena on ottaa suunnitelma käyttöön syksyllä 2007.

6 TUUTORITOIMINNAN SUUNNITELMA

6.1 Tuutoritoiminta ennen opintojen alkua

Monille oppimisenpolku uuteen oppilaitokseen alkaa jo ennen sinne hakeutumista. Oppilaitokseen tutustutaan Internetin kautta, luetaan oppaita ja käydään messuilla. Opiskelijatuutorit pyrkivät tavoittamaan potentiaalisia hakijoita jo ennen hakuprosessia. Musiikki- ja Tanssiakatemia on viime vuosina panostanut opiskelijarekrytointiin. Opiskelijatuutorit edustavat oppilaitosta useilla eri messuilla ja tapahtumissa. Myös konserttikiertueet eri oppilaitoksiin ympäri Suomea ovat merkittävässä osassa markkinointia ja edustusta. Kohteena ovat lähinnä toisen asteen oppilaitokset, joissa on musiikki- ja/tai tanssikoulutusta. Näihin rekrytointikierroksiin osallistuvat muutkin opiskelijat kuin koulutetut tuutorit.

Markkinointitilanne koostuu musiikki- ja tanssiesityksistä, oppilaitoksen esittelystä PowerPoint -esityksenä, opiskelun monipuolisuudesta ja mahdollisuuksista sekä Kuopion mainostamista turvallisena ja viihtyisänä opiskelukaupunkina. Lisäksi tuutorit kertovat paikkakunnan asumismahdollisuuksista ja opintososiaalisista eduista. Yhtenä suurena vahvuutena esitetään oppilaitoksemme oppilaiden hyvä sijoittuminen työelämään opintojen jälkeen.

Opiskelijatuutorit ovat aktiivisesti mukana oppilaitoksen valintakokeissa ohjaajina ja neuvojina. He opastavat hakijoita harjoitteluluokkiin ja eri valintakoepaikkoihin sekä toimivat henkisenä tukena jännittävässä tilanteessa.

6.2 Tuutoritoiminta opiskeluprosessin alkuvaiheessa

Opintojen aloitusvaiheessa opiskelijatuutoritoiminnalla on suuri merkitys. On erittäin tärkeää, että tuutorit ovat ohjaamassa opiskelijoita ystävinä heti alusta lähtien (Härkönen 2003, 24). Tuutorointi on opintojen alussa aktiivista. Silloin tuutorit pyrkivät toiminnallaan edistämään tuutoroitavien sopeutumista, ryhmäytymistä ja tukemaan opiskelijoiden itseohjautuvuutta.

Opiskelijatuutoreilla uusien opiskelijoiden orientoitumisjaksoon valmistautuminen alkaa viikkoa aikaisemmin. Heidät perehdytetään hyvin aloitusjaksoon. Tuutorit kokoavat uusille opiskelijoille ns. selviytymiskansion. Kansiossa on mm. Musiikki- ja Tanssiakatemia opinto-opas, Kuopion kartta, Kelan ohjeita, muistiinpanopaperia, kynä ja jokin koulun mainoslahja.

Opiskelijatuutorit ovat vastaanottamassa uusia opiskelijoita heidän ensimmäisenä opiskelupäivänään. Uudet opiskelijat ja tuutorit tapaavat silloin jo toistamiseen. Infotilaisuudessa opiskelijatuutorit esittelevät itsensä ja kertovat omasta opiskelijataustastaan. Jokaisella opiskelijatuutorilla on oma pienryhmä (6-10 opiskelijaa). Ryhmät on jaettu etukäteen. Päivän mittaan tuutorit opastavat ja neuvovat oman ryhmänsä opiskelijoita. Päivän teemana on oman oppimisympäristön esittelyä, kuten ruokala, opintotoimisto ja muualla sijaitsevat opetustilat. Musiikki- ja Tanssiakatemia opetusta järjestetään kolmessa eri kohteessa eripuolilla kaupunkia. Samalla kaupunkikierroksella tuutorit esittelevät Kelan toimiston, opiskelijoiden asunnonvälityksen, teatterin, kirkot ja eri viihdepaikkoja. Usein tuutorit järjestävät uusille opiskelijoille jo ensimmäisellä viikolla yhteisen tutustumisillan. Syyskuun aikana opiskelijatuutorit järjestävät yhdessä oppilaskunnan kanssa koko Musiikki- ja Tanssiakatemia väelle ”Kokoontumisajat”. Siellä on henkilöstön ja uusien opiskelijoiden esittelyä, runsaasti ohjelmaa ja ruokailu.

Opintojen alkaessa tuutorit opastavat sekä uusia että vanhoja opiskelijoita opintojen suunnittelussa ja opintojen sujumisessa yhdessä opettajentuutorien ja opinto-ohjaajien kanssa. Tuutorit ovat aktiivisesti mukana kaikissa yleisinfoissa ja oppilaskunnan järjestämässä tiedotustilaisuuksissa.

6.3 Tuutoritoiminta opiskeluprosessin edetessä

Opintojen edetessä opiskelijatuutoreiden osuus on vähäisempi, mutta ei vaatimattomampi. Vertaisohjaus muuttuu luonteeltaan passiivisemmaksi. Se on pääasiassa kokemusten, tietojen ja tuntemusten kertomista. Tuutorit tarjoavat ohjattavilleen heijastuspinnan omien valintojen tekemiselle. Heidän omien opintojen esimerkillinen sujuminen ja oppilaitoksessa toimiminen sen edun hyväksi on erinomainen vertaisiesimerkki muille opiskelijoille. He voivat opastaa muita opiskelijoita esimerkiksi opintojen ja muun elämän yhteensovittamisessa, ajankäytön suunnittelussa ja jaksamisessa sekä harjoittelun toteuttamisessa oppilaitoksen ulkopuolella. He voivat kertoa omia kokemuksia ja antaa arvokkaita vinkkejä mm. harjoittelumahdollisuuksista. Tuutorit ovat tukemassa itseohjautuvuuden kasvussa, ryhmädynamiikan tukemisessa, kokemusten jakamisessa ja yksilöllisyyden kehittämisessä. He auttavat opiskelu- ja oppimismenetelmien löytämisessä, jaksamisessa ja omasta terveydestä huolehtimisesta.

Edelleen markkinointityö, messuilla ja erilaisissa tilaisuuksissa edustaminen on merkittävässä osassa. Tuutorit voivat olla mukana järjestämässä konserttikiertueita ja rekrytointiesityksiä. Vilkkaalla, monipuolisella ja korkeatasoisella konserttitoiminnalla on suuri merkitys opiskelijoiden viihtyvyyteen, yhteisöllisyyteen sekä jokaisen oman ammatillisen kasvun kehittymiseen.

6.4 Tuutoritoiminta opintojen päättö- ja siirtymävaiheessa

Opintopolun päättö- ja siirtymävaiheessa opiskelijatuutorit voivat ohjata omien kokemusten pohjalta nuorempia opiskelijoita heidän opinnäytetyön suunnittelussa sekä pedagogisen päättötyön aiheen valinnassa yhdessä opettajien kanssa. Tuutorin rooli on välittää valintaa tekeväälle tai uuteen tilanteeseen lähtevälle opiskelijalle omiin kokemuksiinsa perustuvaa tietoa. Se auttaa nuorempaa opiskelijaa tulevan tilanteen hahmottamisessa ja kohtaamisessa. Samoin opinnäytetyöprosessissa tuutorin ”selviytymistarina” antaa eväitä hänen oman työnsä tekemiseen ja samalla luo uskoa onnistumiseen.

Opiskelijatuutoreita voidaan käyttää myös vaihdosta tai välivuodelta palaavien opiskelijoiden uudelleen orientoimiseen entiseen oppimisympäristöön. He opastavat ja neuvovat mahdollisissa muutoksissa ja antavat tietoa, kuinka he voivat jatkaa opintojaan.

Kun tuutorit ovat suorittaneet opintonsa loppuun, valmistuneet ja siirtyneet työelämään, heidän ilmoittautuminen oppilaitoksen alumni -järjestelmään on luonnollinen asia. Valmistuneet työelämään sijoittuneet alumnit voivat luennoida ja antaa ohjausta valmistuville, paikkaa etsiville opiskelijoille. Valmistuvia kiinnostaa esimerkiksi ammatti-identiteetti, alumnin kokemukset työnhausta ja työmaailmasta. Alumnit tapaavat toisiaan alumnitapaamisissa, joita järjestetään viiden vuoden välein.

Oppilaitos pyytää alumnejaan esiintymään omiin tilaisuuksiinsa. Samalla taiteilijat ja ammattilaiset voivat kertoa omasta työstään muusikkona, tanssijana, opettajana tai yrittäjänä. Tavoite on, että valmistuneet voisivat olla ylpeitä omasta oppilaitoksestaan, jossa ovat saaneet perus- ja ammattiopintonsa.

7 TUUTORIKOULUTUKSEN SUUNNITELMA

Toimiva opiskelijatuutoritoiminta tarvitsee tuekseen vahvat tukipalvelut. Tukipalvelujen tavoite on, että opiskelijatuutoreille annetaan riittävät valmiudet toimia ohjaustehtävissä. On tärkeää, että tulevat tuutorit tietävät tehtävänsä, velvollisuutensa ja oikeutensa.

Tuutoritoiminta ei saa olla liian vastuullista ja rasittavaa. Opiskelijatuutorin tehtävät ja toimenkuvat on kirjattava selkeästi (liite 1). Tehtävät määräytyvät koulutusyksikön tarpeiden mukaan. Tuutoreiden tulee saada tietoa koko oppilaitoksen organisaatiosta, toiminnan

lähtökohdista ja tavoitteista. Heidän pitää hallita oman koulutusalan opintosuunnitelmaa koskevat asiat, opiskelijan polku, opintososiaaliset edut ja palvelut. Heillä itsellään on hyvä olla positiivinen asenne opiskeluun, itseohjautuvuuteen ja taito tuntea erilaisia oppimistyyliä ja -metodeja. Taitavat tuutorit ovat oppilaitoksen liikkuvia mainoksia ja keulakuvia. Tuutorointi on esitetty taulukossa prosessikuvauksena (liite 2), jossa näkyvät toiminnan tavoitteet, toiminta- ja menettelytavat, ohjeet ja dokumentit, toimijat ja aikataulut. Tuutoritoiminta on vapaaehtoistyötä, joten opiskelijalla on oikeus tietää etukäteen, mihin hän on ryhtymässä (liite 3).

Opiskelijatuutoritoiminta ei ole oppilaitoksessa itsestänselvyys. Siitä pitää huolehtia ja kantaa vastuuta yhdessä. Toimivan ja kestävä opiskelijatuutoritoiminnan suunnitteluun tarvitaan korkeakoulun ja opiskelijakunnan toimivaa yhteistyötä sekä jatkuvaa arviointia ja kehittämistä. Tuutoritoiminta on helposti haavoittuva, koska siinä toimijat vaihtuvat lähes vuosittain. Siksi on syytä paneutua toiminnan kehittämiseen, jotta intoa riittäisi. Tuutoritoiminnasta kerätään vuosittain palautetta sekä opiskelijoilta että tuutoreilta. Saadun palautteen perusteella tehdään tarvittavia muutoksia suunnitelmaan.

Uusien opiskelijatuutoreiden rekrytointiin tarvitaan vanhojen tuutoreiden vahvaa panosta. Olisi ihanteellista, jos opiskelijatuutorit hankkisivat toimintaan uusia tuutoreita ja oman työnsä jatkajia. Tavoitteena olisi, että kymmentä opiskelijaa kohden olisi yksi opiskelijatuutori. Musiikki- ja Tanssiakatemiassa se tarkoittaa, että vuosittain toiminnassa olisi mukana noin 15 opiskelijatuuturia: 6 tanssin tuuturia, 7 klassisen musiikin tuuturia ja 2 pop/jazz musiikin tuuturia.

Opiskelijatuutoriksi haku käynnistyy tammikuulla. Joten jo ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat voivat hakea tuutoriksi. Hakijat täyttävät hakulomakkeen, minkä jälkeen heidät kutsutaan mahdolliseen haastatteluun. Haastattelussa ovat mukana opinto-ohjaajat, opettajatuutorit ja yksi opiskelijatuutori. Hakulomakkeessa ja haastattelussa kerätään tietoa hakijan motivoituneisuudesta, sitoutumisesta ja innosta toimia tuutorina. Haastattelussa kerrotaan tulevasta koulutuksesta ja tulevan vuoden tehtävistä. Valitut opiskelijatuutorit saavat tiedon valinnasta mahdollisimman pian, jotta he pystyvät osallistumaan yksikön järjestämälle omalle orientointijaksolle tammikuun lopulla.

SAVOTTA ry:n järjestää tuutorikoulutuksen helmi-maaliskuulla. Musiikki- ja Tanssiakatemian muut omat koulutukset sijoittuvat huhti- ja toukokuulle ja seuraavan syksyn elo-syyskuulle. Kesäkuulla uudet tuutorit pääsevät jo kokeilemaan taitojaan. He ovat mukana valintakokeissa.

SAVOTTA ry:n toinen koulutusjakso on seuraavana syksynä loka-marraskuulla. Koulutuspäiviä opiskelijatuutoreille kertyy vuodessa yhteensä noin 6-8 päivää. Koulutuksessa on luentojen lisäksi ryhmätyöosuuksia, joissa tuutorit pääsevät pohtimaan asioita ja samalla tutustumaan muihin ammattikorkeakoulun tuutoreihin.

Kun Musiikki- ja Tanssiakatemian tuutorit on valittu, heille järjestetään yhteinen tutustumispäivä, **1)Orientotuminen tuutoriksi**. Päivän aikana opiskelijat tutustuvat toisiinsa, heille kerrotaan tuutoroinnista ja selvitetään oman yksikön roolia Savonia-ammattikorkeakoulussa.

SAVOTTA ry:n kaksipäiväisessä aloitusjaksossa helmi-maaliskuulla kerrotaan yleisesti opiskelijakunnan toiminnasta ja yhteistyöstä koulun kanssa, **2)Tuutorina Savonia-ammattikorkeakoulussa**. Opiskelijatuutorikoulutuksen aloittavat opiskelijat tutustuvat toisiinsa. Tuutorit saavat tietoa ammattikorkeakoulun rakenteesta ja yleensä opiskelusta siellä. Heille opetetaan esiintymistä, sanallista ja sanatonta viestintää ja kuuntelemisen taitoa. Samalla kertaan sovitaan koulutuksen jatkosta, työtehtävistä ja aikatauluista. Tuutoreita ohjataan omien harjoitteiden, pelien ja leikkien kautta ryhmätyöskentelyyn.

Toisena päivänä **3)Tuutorin vastuu ja etiikka** -koulutuksessa tulevien tuutoreiden kanssa käydään läpi vastuita ja velvollisuuksia sekä tuutoreiden tehtäviä eettisestä näkökulmasta. Samassa yhteydessä tuutorit allekirjoittavat opiskelijakunnan ja tuutorin välisen sopimuksen, jossa on määriteltynä tuutorin tehtävät sekä opintopistemäärä.

SAVOTTA ry:n toisessa koulutuksessa loka-marraskuulla **4)Tuutorista tuki**, tuutorit tutustuvat toisiinsa jälleen kahden päivän ajan. Koulutukseen sisältyy luentoja opiskelijoiden hyvinvoinnista, ryhmädynamiikasta, ryhmäytymisestä, improvisaatioharjoituksia ja

ryhmätöitä. He tutustuvat erilaisiin opiskelu- ja oppimistyyliin ja opiskelutaitoihin. He saavat ohjausta teemaan: kuinka voi vahvistaa itsetuntoa.

5) Hyvinvointikoulutuksen sisältö koostuu opiskelijaterveydenhuollon, opiskelijapastorin sekä opiskelijakunnan sosiaalipoliittisen vastaavan (mm. opintotuki, asuminen) kokoamista infoista.

Yksikön omassa koulutuksessa huhti-toukokuulla tuutorit valmistautuvat kesäkuulla pidettävien valintakokeiden hakijoiden tuutorointiin, **6) Tuutorointia käytännössä**. Silloin sovitaan markkinoinnista, aikatauluista ja tehtäväjaoista. Syksyllä tuutorit kokoontuvat pari päivää ennen uusien opiskelijoiden saapumista valmistelevaan uusien opiskelijoiden orientoitumispäivää. Musiikki- ja Tanssiakatemia opiskelijatuutorikoulutuksen vuosikello on liitteenä (liite 3).

Vanhat tuutorit saavat halutessaan osallistua jokavuotisiin koulutuksiin. Pääasiallisesti heidän koulutuksestaan vastaa jokainen yksikkö tarpeelliseksi katsomallaan tavalla. Musiikki- ja Tanssiakatemiassa vanhat tuutorit tapaavat tuutoritapaamisissa 2-3 kertaa vuodessa. He toimivat opinto-ohjaajien ja opettajatuutorien ohjeiden mukaan.

8 POHDINTA

Kehittämishankkeelle asetetut tavoitteet toteutuivat: Musiikki- ja Tanssiakatemia opiskelijatuutorisuunnitelma ja koulutussuunnitelma otetaan käyttöön jo syksyllä 2007. Suunnitelmaa laadittaessa on otettu huomioon Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaus ja neuvontapalvelusuunnitelmassa määritellyt tavoitteet ja tehtävät. Opiskelijatuutoritoiminnan vaatimustason tavoitteet on laadittu siten, että toiminta on ns. laajalla tai jopa kattavalla tasolla. Toiminnan koordinoijaksi nimettiin tänä keväänä valmistunut opiskelija, tuleva

alumni, joka huolehtii toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kehittämisestä yhdessä opinto-ohjaajien ja opettajatuutorien kanssa.

Systeeminä tuutoritoiminta on hyvin haavoittuva vertaisohjaajina toimivien opiskelijoiden vaihtuessa lähes vuosittain. Siksi kehittämistyötä on tehtävä lakkaamatta. Tämän vuoksi tuutorikoordinaattorin toimen perustaminen oli erittäin merkittävää. Jotta toiminta jatkuisi luontevasti ja tieto siirtyisi vanhoilta uusille tuutoreille, on koulutuksen oltava korkeatasoista ja kattavaa. Se edellyttää opiskelijatuutori- ja koulutussuunnitelman noudattamista. Toiminta vaatii jatkuvaa arviointia, palautteiden keräämistä ja toiminnan kehittämistä palautetietojen perusteella.

Kattava tuutorointi edellyttää avointa, positiivista ja kannustavaa vuorovaikutusta. On erittäin merkittävää, että tuutoreilla ja ohjauksesta vastaavilla henkilöillä on hyvät ja toimivat suhteet. On kiinnitettävä huomiota vuorovaikutuksen perusasioihin, kuten kohteliaisuuteen, käytöstapoihin ja ystävällisyyteen. Ohjaustehtäviä tekevistä henkilöistä pitäisi välittyä välittäminen toisesta ihmisestä.

Toimiakseen tuutorointi tarvitsee yhä laajempia yhteistyöverkostoja niin ammattikorkeakoulun sisällä kuin ulkopuolellakin. Esimerkiksi yhteistyö Kuopion yliopiston tuutoritoiminnan kanssa voisi olla tulevaisuuden haaste. Myös yhteistä virtuaalituutorointia voisi kehittää, joka perustuisi täysin opiskelijan omaan tiedonhankintaan monien erilaisten tiedonvälityskanavien kautta.

Opiskelijatuutoritoiminta tulee tulevaisuudessa ulottumaan entistä enemmän myös työelämään. Entiset opiskelijat ovat arvokas voimavara ja hyvä linkki muuttuvaan työelämään. Nyt jo hyvin käynnistynyttä alunmitoimintaa tulee hyödyntää nykyistä tehokkaammin ohjauksen tukena.

Tuutori- ja alumnitoimintaa on tarkoituksenmukaista hyödyntää nykyistä enemmän sekä ohjauksen että opiskelijarekrytoinnin tukena ja palvelujen tuottamisessa opiskelijan polun eri vaiheissa. Joten opiskelijatuutoritoiminta ja –koulutus kannattaisi integroida ohjaus- ja

neuvontapalvelujen kokonaisuuteen. Silloin Savoniassa voitaisiin noudattaa yhteisiä opiskelijatuutoroinnin periaatteita kaikissa yksiköissä.

Opiskelijatuutoreiden ja toimijoiden olisi hyvä olla mukana valtakunnallisissa vertaisohjausverkostoissa. Yhdessä pystytään kehittämään laatua ja löytämään uusia käytänteitä ja menetelmiä erityisesti opintojen päättövaiheessa.

Laadukkaan tuutoritoiminnan ylläpitämiseksi tarvitaan osaavia, taitavia ja jaksavia henkilöitä. Myös kouluttajat ja vastuhenkilöt tarvitsevat koulutusta ja neuvontaa. Savonia-ammattikorkeakoulu on lähtenyt kehittämään opettajatuutorien osaamisen tasoa järjestämällä opettajatuutorikoulutuksen (5op) lukuvuonna 2006-07. Jatkossa Savoniassa voidaan hyödyntää Oped-Exon, ammattikorkeakoulujen opintotojen ohjauksen kehittämissuunnitelmassa luotua opettajatuutorikoulutuksen mallia.

Tuutoritoiminta lähtökohta pysyy kaiken kehittämisenkin jälkeen muuttumattomana: se on opiskelijoiden toisilleen antamaa tukea ja apua opintojen etenemisen, tietotaidon kartuttamisen ja normiajassa valmistumisen saavuttamiseksi. Merkittävää on, että opiskelijat kokevat tuutoritoiminnan mielekkäänä ja haastavana toimintana, johon he haluavat vapaaehtoisesti osallistua vuosi vuoden jälkeen. Toimiva ohjaus ja onnistunut tuutorointi ovat ammattikorkeakoulun tuloksellisuuden vahvimpia indikaattoreita!

”Voisimmepä olla ihmisiä, joiden kautta välittyy välittäminen!”
Juha Parkkinen

LÄHTEET

Facta tietosanakirja 2001. Juva: WSOY.

Gibral, K. Runo ”Puhu meille lapsista”. Teoksessa Tarmio, H. 1987 (toim.) Elämän viisauden kirja. Porvoo. WSOY.

Halonen, M. 2006. Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaus- ja neuvontapalvelusuunnitelman päivitys. Jyväskylä: Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu.

Härkönen, P. 2003. Opiskelijatuutorin käsikirja. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Isokorpi, T. 2006. Vuorovaikutustaidot. Teoksessa Pekkala, A. & Varjonen, B. 2006 (toim.) Tuutorointi on taitolaji. Oped-Exo-Hanke. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

Kallinen, R., Kerbs, H. & Nurmi, J. 2006. Laadukas vertaisohjaus. Oped-Exo-Hanke. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

Lerkkanen, J. 2006. Luento ”Nuorten ja aikuisten ohjaustarpeet” 3.10.2006. Jyväskylä: Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu.

Lerkkanen, J. 2006. Luento ”Ohjaus-käsite” 29.8.2006. Jyväskylä: Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu.

Nurmi, E-L. 2006. Luento ”Osaamisen kehittäminen ja työssä oppimisen ohjaus” 3.11.2006. Kuopio. Kompetenssi-hanke.

Paldanius, K. 2005. Savonia-ammattikorkeakoulun neuvonta- ja ohjauspalvelujen suunnitelma. Oped-Exo eJulkaisu No.40102a. Julkaistu 27.1.2005.

Parkkinen, J. 2006. Luento ”Opinto-ohjauksen eettiset kysymykset” 26.4.2007. Jyväskylä: Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu.

Pekkala, A. 2006. Ohjaaja, valmentaja, konsultti, tutkiva tuutori sekä sisäinen yrittäjä. Teoksessa Pekkala, A. & Varjonen, B. 2006 (toim.) Tuutorointi on taitolaji. Oped-Exo-Hanke. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

Saint-Exupéry, A. 2001. Pikku Prinssi. suom. Irma Packalén. Jyväskylä. WSOY.

Savonia-ammattikorkeakoulun neuvonta- ja ohjauspalvelusuunnitelma. Hyväksytty ammattikorkeakoulun johtoryhmässä 15.6.2004. Päivitetty 4.1.2007. Kuopio.

Savonia-ammattikorkeakoulun ohjaus- ja neuvontapalvelujen toimintamatriisi henkilöstölle. Hyväksytty ammattikorkeakoulun johtoryhmässä 4.1.2007. Kuopio.

Savonia-ammattikorkeakoulun ura- ja rekrytointipalvelujen minimitasokuvaukset 2006.

Tenhula, T & Pudas, A. 1994. Tutorointi suomalaisessa korkeakouluopetuksessa – holhousta vai opiskelun tukemista? Oulun yliopisto. Oulu: Monistus- ja kuvakeskus.
Tuupanen, M. & Pasanen, T. 2006. Uuden opiskelijan opas 2006. Kuopion yliopisto. Kuopio: Kopijyvä.

Ylä-Soininmäki, S. 2006. Tuutorin työn kokonaisuuden hallinta. Teoksessa Pekkala, A. & Varjonen, B. 2006 (toim.) Tuutorointi on taitolaji. Oped-Exo-Hanke. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

Varjonen, B. 2006. Työrengas toiminta. Teoksessa Varjonen, B & Kallinen, R. 2006 Työvälineitä ohjaukseen. Oped-Exo-Hanke. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.

LIITTEET

Liite 1: Opiskelijatuutorien tehtävät MusiTassa

- Esittely- ja edustustehtävät
 - messut
 - erilaiset tapahtumat
 - koulutusmarkkinointitilaisuuksissa esim. eri oppilaitoksissa
 - MusiTAn virallisissa tilaisuuksissa esim. valintakokeissa

Kenelle:

- mahdollisille uusille hakijoille
- aloitteleville opiskelijoille
- erilaisille vierailijaryhmille (sekä opiskelija- että muut ryhmät)
- kv-opiskelijoille
- kv-vieraille

Mitä:

- koulutusohjelmien sisältöjen esittelyä
 - opiskelua yleensä
 - MusiTan esittelyä
 - eri toimintojen esittelyä (konsertteja, projekteja)
- Tapahtumajärjestelyt
 - Opiskelijoiden virkistystoiminnan suunnittelu- ja organisointi (mm. opiskelijaillat, pikkujoulut)
 - Tuutoritoiminnan suunnittelu ja organisointi
 - Tuutorituntien pitäminen, joissa tuutorit kertovat kaikkea opiskeluun liittyvää ja uudet opiskelijat saavat kysellä opiskeluun, asumiseen tms. liittyvistä asioista mm. opintojaksojen sisällöistä, tentti- ym. käytänteistä.

- Tuutorikoulutuksen suunnittelu ja toteutus
- Uusien tuutoreiden hankinta ja perehdyttäminen
- Hops-ohjaus (vain vanhemmat tuutorit)
 - opettajatuutorien ja opinto-ohjaajan kanssa opastamassa henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisessa
- Opinnäytetyöneuvonta (vain vanhemmat tuutorit)
 - opettajatuutorien ja opinnäytetöiden ohjaajien kanssa kertomassa omasta opinnäytetyöstä ja sen eri vaiheista
- Harjoittelumahdollisuuksista informointi (vain vanhemmat tuutorit)
 - harjoitteluvastaavien kanssa kertomassa harjoittelun monista eri mahdollisuuksista
 - harjoittelupaikkainfo
 - yhteyksien pitäminen alumneihin → urasuunnitelmat
- Kv-opiskelijoiden ja -vieraiden ohjelman järjestäminen ja avustaminen järjestelyissä
 - Erialaisten jokapäiväisten asioiden hoitaminen Suomessa ja Kuopiossa, kuten kaupat, apteekit, kirjastot ym.
 - Vapaaehtoinen ilta- ja viikonloppuohjelman järjestäminen opiskelijoille
- Opiskelijamallina toimiminen eli tuutori on ns. imagokuva opiskelijoille
 - Opiskelijatuutori on tuutori myös vapaa-ajallaan. → Tuutoreilta kysytään apua myös vapaa-ajalla.

Liite 2: Toimijoiden prosessikuvaus

TAULUKKO 1. Prosessikuvaus

Prosessivaihe	Tavoite	Toiminta- ja menettelytapa	Ohjeet ja dokumentit	Toimijat	Ajankohta
I Ohjaus ennen opintojen alkua					
Tiedottaminen ja markkinointi	Kiinnostuksen herättäminen ja potentiaalisten hakijoiden tavoittaminen	vierailut, messut	www-sivut, oppaat, hakuohjeet	Opinto-ohjaajat, opiskelijatuutorit	joulu- maaliskuu
Valintakoe	Myönteisen mielikuvan vahvistaminen	Yksilö- ja ryhmäohjausta		Opettajat, opiskelijatuutorit	touko- kesäkuu
II Ohjaus opintojen alussa					
Orientoiminen opiskeluun, Opiskelijoiden perehdyttäminen opiskeluun ja tukipalveluihin	Oppimis-ympäristöön tutustuttaminen	Infotilaisuudet, suur- ja pienryhmä-ohjausta, yksilö-ohjausta	www-sivut, oppaat, HOPS-lomakkeet	Koulutuspäällikkö, opintos sihteeri, hallintosihteeri, opettajat, opinto-ohjaajat, opettajatuutorit, opiskelijatuutorit	syyskuu
Opintojen suunnittelu	Hops-suunnitelma	yksilö- ja pienryhmä-ohjausta	oppaat, HOPS-lomakkeet	Opinto-ohjaajat, opettajatuutorit, opiskelijatuutorit	syyskuu

III Ohjaus opintojen edetessä					
Ainevalinnat, Hops-ohjaus, kv-vaihto	Optimaaliset vapaasti valittavat aineet	Infotilaisuu- det, suur- ja pienryhmä- ohjausta, yksilö- ohjausta	www-sivut, oppaat, HOPS- lomakkeet	Opettajat, opinto-ohjaajat, opettajatuutorit, opiskelija- tuutorit	1-2 kertaa lukuvuodessa
Opinnäytetyö ja pedagogisen päättötöyön ohjaus	Oman aiheen löytäminen	Suur- ja pienryhmä- ohjausta	Kirjaston tietokannat	Opettajat, opettajatuutorit, opiskelija- tuutorit	1-2 kertaa lukuvuodessa
Harjoitteluohjaus	Urapolun löytäminen	Suur- ja pienryhmä- ohjausta, yksilö- ohjausta	Jobstep	Opettajat, opettajatuutorit, opiskelija- tuutorit	1-2 kertaa lukuvuodessa
IV Ohjaus opintojen päättö- ja siirtymä- vaiheessa					
Urasuunnitelman täsmäntäminen	Urapolun löytäminen	Työnhaku- valmiudet	HOPS, portfolio	Ura- ja rekryohjaajat, opinto-ohjaajat, alumnit	1-2 kertaa lukuvuodessa
Alumnitoiminta	Työelämä- kokemusten jakaminen	Vierailujen ja tapahtumien organisointi	Alumni- rekisteri	Ura- ja rekryohjaajat, opinto-ohjaajat, alumnit	

Liite 3: Tuutoroinnin vuosikello

TAMMIKUU

- tuutorihaku
- kevään tuutoroinnin suunnittelua
- uusien tuutoreiden orientointijakso ja muusta koulutuksesta tiedottaminen
- koulutusten ja opiskelun esittelyä
- harjoitteluohjausseminaari (vanhat tuutorit)
- opinnäytetyön ja pedagogisen päättötyöseminaarit (vanhat tuutorit)

HELMIKUU- MAALISKUU

- SAVOTTA ry:n tuutorikoulutus
- tuutorisopimukset
- tuutoripassit
- koulutusten ja opiskelun esittelyä (mm. lehtijuttuja, radio-ohjelmia, oppilaitosvierailuja ja -konsertteja)
- laskiaistapahtuma/ystävänäpäivätapahtuma
- yhteishaku alkaa

HUHTIKUU- TOUKOKUU

- MusiTan tuutorikoulutus
- kevään valintakokeiden suunnittelua ja järjestelyjä
- syksyn toimintasuunnitelman runko
- valmistumisjuhla

KESÄKUU

- valintakokeet

HEINÄKUU

- kesäloma

ELOKUU- SYYSKUU

- syksyn suunnittelua
- syksyn toimintasuunnitelma
- aloittavien opiskelijoiden tuutorointi
- HOPS-neuvontaa
- harjoitteluohjausseminaari
- opinnäytetyön ja pedagogisen päättötyöseminaarit
- ammattikorkeakoulun avajaiset
- yhteistoimintapäivä (Kokoontumisajot)

LOKAKUU- MARRASKUU

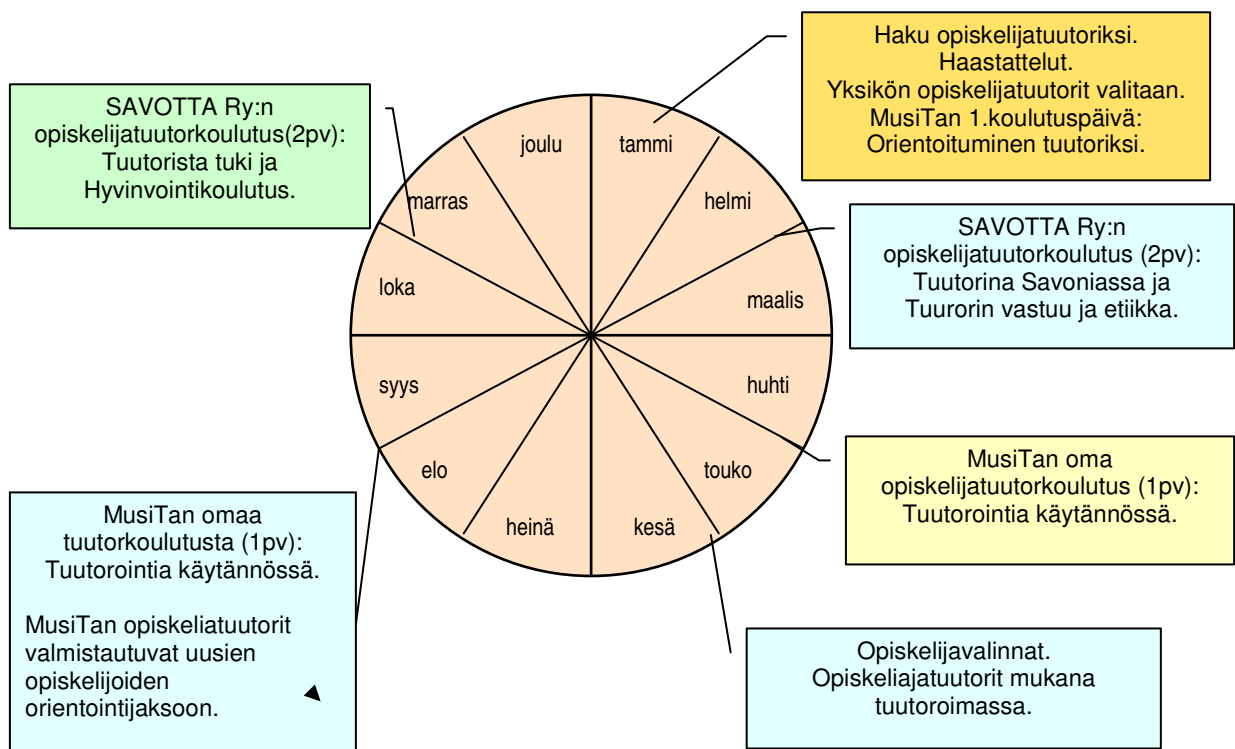
- Studia Messut
- koulutusten ja opiskelun esittelyä
- HOPS-neuvontaa
- uusien tuutoreiden rekrytointi alkaa
- opo –infot
- ABI -päivä Kuopion
- messut
- tammikuun orientaatioviikon suunnittelua

JOULUKUU

- koulutusten ja opiskelun esittelyä
- glögitapahtuma/itsenäisyyspäivätilaisuus
- uusien tuutoreiden rekrytointia
- pikkujoulu
- kevään tuutoroinnin toimintasuunnitelma

Liite 4: Opiskelijatuutorikoulutuksen vuosikello

KUVIO 1. Musiikki- ja Tanssiakatemia opiskelijatuutorikoulutuksen vuosikello

Koulutussisältö:

1. Orientoituminen tuutoriksi
2. Tuutorina Savonia-ammattikorkeakoulussa
3. Tuutorin vastuu ja etiikka
4. Tuutorista tuki
5. Hyvinvointikoulutus
6. Tuutorointi käytännössä